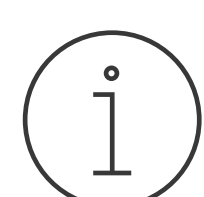

EEN WAAIER AAN KANSEN

6 beloftevolle
maatregelensets
voor lokale waterprojecten

Laat je inspireren!

MEER WETEN?

Je vindt alle info over Water-Land-Schap, de oproep en het reglement op

www.vlm.be

www.waterlandschap.be

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Vlaamse
overheid

WATER+LAND+SCHAP

#verbetering
#kwaliteit
#waterbeheer
#klimaat

DOEL

- **Betere waterhuishouding van percelen door het uitspelen van de waterbufferende rol van de bodem**
  - Vasthouden in natte perioden
  - Vrijgave bij droogte
- **Maximaliseren van de rol van bodemorganische stof in**
  - Bodemstructuur (gewasopbrengst)
  - Bodembiodiversiteit
  - Klimaatproblematiek, vastleggen van CO₂ (C-captatie)
  - Nutriëntenbelasting naar oppervlakte- en grondwater verminderen (adsorptie en vrijstelling van nutriënten)

MOGELIJKHEDEN BINNEN WATER-LAND-SCHAP

- Maatregelen stimuleren die positief bijdragen aan de verhoging van het bodemorganische stofgehalte (teelten en mestsoorten met een hoge aanbreng van effectieve organische stof, niet-kerende bodembewerking, ...)
- Ontwikkelen van rekentools rond een koolstofvriendelijk nutriëntenbeheer op perceels- en bedrijfsniveau
- Samenwerking stimuleren tussen landbouwers rond valorisatie van organische reststromen (houtsnippen houtkanten, ...), boerderijcompostering, ...
- ...

MEER WETEN?

Je vindt alle info over Water-Land-Schap, de oproep en het reglement op

www.vlm.be

www.waterlandschap.be

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Vlaamse
overheid

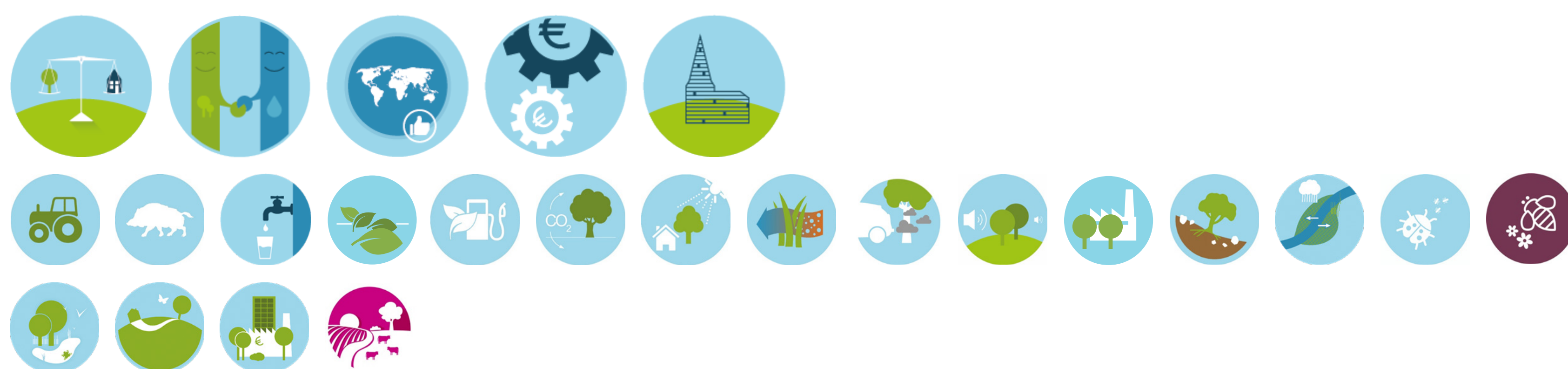
WATER+LAND+SCHAP

#verbetering
#kwaliteit
#waterbeheer
#klimaat

Bufferstroken: mooi en nuttig

DOEL

- Betere waterkwaliteit van waterlopen (bescherming tegen uitspoeling van nutriënten, bestrijdingsmiddelen, bodemdeeltjes (bodemerrosie))
- Bescherming en ontwikkeling van waardevolle fauna en flora
- Verhoging van de landschappelijke waarde

MOGELIJKHEDEN BINNEN WATER-LAND-SCHAP

- Creëren van aaneengesloten bufferzones over grotere afstanden (hiermee positieve effecten maximaliseren), ook in het haarvatenstelsel van het watersysteem
- Maximaliseren van erosiewerende maatregelen
- Inzaaien van soortenrijke gras- en kruidenmengsels en van biologisch waardevolle plantensoorten
- Aanpassen van het maaibeheer van de bufferstroken om waardevolle vegetatie te laten ontwikkelen of diersoorten te laten overleven
- Inzaaien van plantensoorten voor plaagbeheersing met natuurlijke vijanden
- Landbouwers vergoeden voor de aanleg en het beheer van bufferstroken
- ...

MEER WETEN?

Je vindt alle info over Water-Land-Schap, de oproep en het reglement op

www.vlm.be

www.waterlandschap.be

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Vlaamse
overheid

WATER+LAND+SCHAP

#verbetering
#kwaliteit
#waterbeheer
#klimaat

DOEL

- Via drainagetechnieken:
  - Waterkwaliteit bewaren / verbeteren
  - Voorzien in waterbehoefte van gewassen
  - Recycleren van water en nutriënten

MOGELIJKHEDEN BINNEN WATER-LAND-SCHAP

- Gebiedsspecifiek onderzoeken en toepassen van peilgestuurde drainage in functie van teelt, perceelsgebruik, grondsoort, hydrogeologie
- Opvangen en recirculeren van drainagewater en nutriënten
- Toepassen van filtermateriaal rond drainagebuizen om nutriëntenverliezen te beperken
- Visualiseren van drainagebuizen met behulp van kostenefficiënte detectiemethoden
- ...

foto's © Bodemkundige Dienst van België

MEER WETEN?

Je vindt alle info over Water-Land-Schap, de oproep en het reglement op

www.vlm.be

www.waterlandschap.be

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Vlaamse
overheid

WATER+LAND+SCHAP

#verbetering
#kwaliteit
#waterbeheer
#klimaat

DOEL

- Garantie van waterbeschikbaarheid voor de landbouw met respect voor kwaliteitsaspecten
- Beperking van waterverbruik en -behoeften in landbouw

MOGELIJKHEDEN BINNEN WATER-LAND-SCHAP

- Gebiedsgericht inventariseren en in kaart brengen van waterbehoeften in relatie tot de mogelijkheden van het watersysteem
- Infiltratie van regenwater bevorderen
- Opslagmogelijkheden voorzien voor landbouwgebruik (open regenwaterputten, spaarbekkens, captatiepunten, ...), zoveel mogelijk met respect voor het landschap en met de mogelijkheden van het landschap
- Alternatieve bronnen van water benutten (gezuiverd industrieel of huishoudelijk afvalwater, regenwater woonkernen, ontzilt zeewater, proceswater landbouwbedrijven, ...)
- ...

MEER WETEN?

Je vindt alle info over Water-Land-Schap, de oproep en het reglement op

www.vlm.be

www.waterlandschap.be

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Vlaamse
overheid

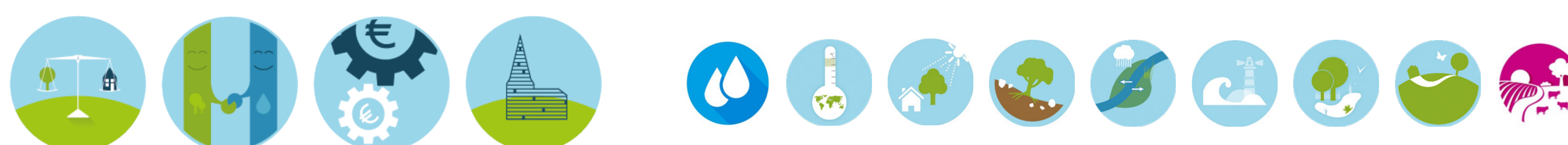
WATER+LAND+SCHAP

#verbetering
#kwaliteit
#waterbeheer
#klimaat

DOEL

- Beperking van wateroverlast
- Versterking van landschappelijke en ecologische functies van beekvalleien
- Geïntegreerde aanpak van wateroverlast met aandacht voor waterbeschikbaarheid, landschappelijke en ecologische aspecten

MOGELIJKHEDEN BINNEN WATER-LAND-SCHAP

- Onderzoeken en toepassen van specifieke hydrologische technieken (bv. grondwaterpeilgestuurde stuwen, knijpconstructies, ...)
- Aanleg van gecontroleerde overstromingsgebieden
- Openmaken ingebuisde grachten
- Herstellen van natuurlijke structuur van beken, hermeandering
- Buffercapaciteit van / op landbouwpercelen verhogen, en deze benutten in perioden van droogte
- Landbouwers vergoeden die door maatregelen rond wateropvang lagere opbrengsten realiseren
- ...

MEER WETEN?

Je vindt alle info over Water-Land-Schap, de oproep en het reglement op

www.vlm.be

www.waterlandschap.be

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Vlaamse
overheid

Teelten en teelttechnieken: nog steeds progressie mogelijk

DOEL

- Verdere optimalisatie van (landbouw)bedrijfsvoering in functie van betere resultaten op vlak van:
  - water- en bodemkwaliteit
  - waterbeschikbaarheid en -overlast
  - ecologie en landschap

MOGELIJKHEDEN BINNEN WATER-LAND-SCHAP

- Aangepaste teeltkeuzes in functie van droogte-, water- of zoutgevoeligheid van percelen (bv. diepwortelende gewassen, structuurgrassen, zoutresistentere teelten, ...)
- Inzaaien van bloeiende groenbedekkers, voorjaarsgroenbedekkers, ...
- Afvoeren en composteren van oogstresten
- Aandacht besteden aan chemische, fysische en biologische basisconditie van de bodem als vertrekbasis voor een oordeelkundige bemesting
- Toepassen van innovatieve, geautomatiseerde waterbesparende beregeningstechnieken
- ...

MEER WETEN?

Je vindt alle info over Water-Land-Schap, de oproep en het reglement op

www.vlm.be

www.waterlandschap.be

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Vlaamse
overheid

Legende

OMGEVINGSKWALITEIT

Robuuste open ruimte

Er is een optimale verhouding van bebouwde en onbebouwde ruimte en de aanwezige **open ruimte is robuust** (houdt rekening met de bodem en het watersysteem).

Groenblauwe netwerken

De **groenblauwe netwerken** zijn nabij en toegankelijk en bieden ruimte voor natuur, bos en water. De structurele kwaliteit van de open ruimte garandeert **ecosysteemdiensten** die zijn afgestemd op de behoeften van de gebruikers van het gebied en inspelen op toekomstige uitdagingen.

Goede milieukwaliteit

Er overheerst een **goede milieukwaliteit** (lucht, water, bodem, geluid). De milieukwaliteit is niet schadelijk voor mens en omgeving. De milieuhinder is beperkt in verhouding tot de omgevingsfuncties.

Vitale economie

De **economie** van de omgeving is vitaal.

Basisvoorzieningen zijn nabij en bereikbaar

Zij spelen in op de behoeften van de gebruikers van de omgeving. Hun locatie stimuleert verplaatsingen te voet, per fiets of met het openbaar vervoer.

Goede ontsluiting

De omgeving is ontsloten conform haar draagkracht en de behoeften van de bewoners en functies van het gebied. De publieke ruimte in en om het gebied is toegankelijk voor alle lagen van de bevolking (ongeacht leeftijd, socio-economische en culturele achtergrond en zorgbehoefte) en biedt stimuli tot ontmoeting en beweging.

Onroerend erfgoed

Het aanwezige **onroerend erfgoed** (bouwkundig, landschappelijk en archeologisch) maakt deel uit van nieuwe ontwikkelingen en garandeert de cultuurhistorische identiteit van de plek.

Visueel aantrekkelijk landschap

De vormgeving van de bebouwde en onbebouwde ruimte draagt bij tot de herkenbaarheid, de leesbaarheid en de **visuele aantrekkelijkheid** van de omgeving.

Sociale cohesie

De omgeving bevordert **sociale cohesie**.

ECOSYSTEEMDIENSTEN EN FUNCTIES

Producterende diensten

Voedselproductie

Wildoogst

Drinkwatervoorziening

Niet-drinkbare watervoorziening

Houtproductie

Productie natuurlijke materialen

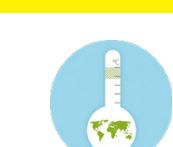

Productie van bodemverbeterend materiaal

Productie energiegewassen

Regulerende en ondersteunende diensten

Klimaatadaptatie (algemeen)

CO₂-opslag

Regulatie lokaal klimaat: verkoeling

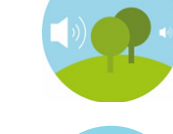
Regulatie waterkwaliteit

Regulatie bodemkwaliteit

Regulatie luchtkwaliteit

Regulatie geluidsoverlast

Regulatie visuele impact

Regulatie van erosierisico

Regulatie overstromingsrisico

Kustbescherming

Plaagbestrijding

Bestuiving

Behoud bodemvruchtbaarheid

Culturele diensten

Biodiversiteit

Bron van kennis / leren over ons milieu

Gezondheid, welzijn en rust

Groene woonomgeving

Groene werkomgeving

Buitenactiviteiten en ontmoetingen in het groen / recreatie

Therapeutische werking van groen

Groen als inspiratiebron voor kunst

Belevingswaarde voor omwonenden

MEER WETEN?

Je vindt alle info over Water-Land-Schap, de oproep en het reglement op

www.vlm.be

www.waterlandschap.be

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Vlaamse
overheid